

Η Βασιλεία του Θεού

Απόσπασμα της περίφημης Επί του Όρους Ομιλίας συνιστά, αγαπητοί μου Χριστιανοί, το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα. Ο Κύριος απευθύνεται στην ανθρωπότητα και ξεκαθαρίζει ότι δεν είναι δυνατόν να ανήκουμε, ταυτόχρονα, στη ζωή της Εκκλησίας και στη ζωή του κόσμου. Όπως, ακριβώς, δε μπορούμε, παράλληλα, να δουλεύουμε σε δύο κυρίους, γιατί κάποιον, τελικά, θα αδικήσουμε. Κάλεσε, επίσης, τους ανθρώπους να έχουμε εμπιστοσύνη στον Θεό, ο οποίος μπορεί να καλύψει τις τρέχουσες και καθημερινές ανάγκες του κόσμου, όπως ακριβώς το πράττει με τα πετεινά του ουρανού. Αυτό που πρέπει να επιδιώκουμε, πρωτίστως, είναι η κατάκτηση της Βασιλείας του Θεού και της Δικαιοσύνης Του και όλα τα άλλα θα μάς δοθούν.

Η προτεραιότητα της κατάκτησης της Βασιλείας του Θεού θα απασχολήσει τις σκέψεις μας, προκειμένου να προσεγγίσουμε το κορυφαίο αυτό πνευματικό κεφάλαιο, που πρέπει διαρκώς να συνέχει τη ζωή μας ως Χριστιανών. Η έννοια της Βασιλείας, συνήθως, ανάγει τη σκέψη μας σε Βασιλείς και υπηκόους, σε αυτοκρατορίες και κατακτήσεις, σε κληροδότηση τίτλων, ακόμα και σε απολυταρχικά καθεστώτα. Στην Ορθόδοξη σκέψη, όμως, Βασιλεία του Θεού, απογυμνωμένη από κάθε κοσμική αντίληψη, είναι η αγαπητική και όχι εξουσιαστική παρουσία του Θεού στη ζωή μας, που έγινε πραγματικότητα με την Ενανθρώπιση του Ιησού Χριστού. «Από τους λόγους των Θεοφόρων Πατέρων συμπεραίνουμε ότι η Βασιλεία του Θεού είναι η ζωή κοντά στον Χριστό. Η σύμφωνη ζωή με το θέλημα του Θεού. Αφ' ότου, λοιπόν, ο Θεός έγινε άνθρωπος και έζησε μαζί μας, έχουμε τη δυνατότητα να ζήσουμε μαζί Του, δηλ. να ζήσουμε μέσα στη Βασιλεία του Θεού»¹.

Πώς, όμως, η δυνατότητα εισόδου στη Βασιλεία του Θεού, που προέκυψε από την κατά σάρκα φανέρωση του Ιησού Χριστού, μπορεί να γίνει πραγματικότητα; Την απάντηση έδωσε ο ίδιος ο Χριστός, ο οποίος κατέστησε σαφές ότι *«αν δεν αλλάξετε και δε γίνετε σαν τα παιδιά, δε θα εισέλθετε στη Βασιλεία των Ουρανών. Όποιος αποκτήσει την ταπείνωση ενός παιδιού, αυτός θα είναι ο μεγαλύτερος στην Βασιλεία των Ουρανών»*² Με πολύ απλοϊκό τρόπο συνηγορεί και ο ιερός Αυγουστίνος: *«Η Βασιλεία του Θεού έχει θύρα χαμηλή. Για να μπεις πρέπει ή να είσαι παιδί ή να σκύψεις»*. Η παιδικότητα, για την

¹ Ιερομόναχος Γρηγόριος, «Η Υπεραγία Θεοτόκος», σελ. 174

² Ματθ. 18,3-4

οποία ομιλεί ο Κύριος, αλλά και ο ιερός Πατήρ, σχετίζεται με τον κόσμο των αρετών, στον οποίο μετέχουν, έστω και ασυναίσθητα, τα μικρά παιδιά, λόγω της ακακίας που χαρακτηρίζει την παιδική ηλικία. Πολλές φορές, όμως, το κυνήγι των αρετών, όταν περιορίζεται στην εκπλήρωση τυπικών όρων και προϋποθέσεων μιας στείρας θρησκευτικότητας, κατά το πρότυπο του Φαρισαίου της παραβολής, ενέχει τον κίνδυνο να μάς οδηγήσει μακράν της Βασιλείας του Θεού. Αυτό συμβαίνει όταν η αρετή εισπράττεται σαν αυτοεπιβεβαίωση ή σαν απαίτηση να αμειφθούμε για τα «κατορθώματά» μας ή όταν γίνεται συνειδητά ή ασυνείδητα αφορμή εγωκεντρικής αυτάρκειας, αυτοπεποίθησης ατομικού κατορθώματος, που δεν χρειάζεται την δύναμη και την βοήθεια του Θεού. Μια τέτοια «αρετή» απαιτεί την μετοχή στην Βασιλεία του Θεού ως αντιμισθία, ως Θεϊκή υποχρέωση. Αλλά η είσοδος στη Βασιλεία «είναι συνέπεια της αγάπης του Θεού, Χάρις του Δεσπότη, η οποία έχει ετοιμαστεί για να δοθεί στους πιστούς και αφοσιωμένους σ' Αυτόν δούλους»³.

Οι πιστοί και αφοσιωμένοι στον Θεό άνθρωποι δεν είναι άλλοι από εκείνους που επέλεξαν το δρόμο της ταπείνωσης και της μετάνοιας, στην πορεία του βίου τους. Το κήρυγμα του Ιησού περί της Βασιλείας Του διαπνεόταν εξ αρχής από την αναγκαιότητα της μετάνοιας, που είναι το κλειδί της εισόδου σ' αυτήν ή καλύτερα, της επιστροφής σ' αυτήν. Γιατί, «μετανοώ σημαίνει αλλάζω τρόπο ζωής. Αλλάζω το δρόμο της ζωής μου και επιστρέφω προς τον πατρικό μου οίκο, απ' όπου έφυγα εξ αιτίας των αμαρτιών μου. Μετάνοια σημαίνει επιστροφή στην πατρική αγκαλιά του Θεού Πατρός και άρνηση της αμαρτίας. Και αφού, διά της μετάνοιας και εξομολογήσεως, επιστρέψω στον Θεό και συμμετάσχω στο δείπνο της πατρικής Του αγάπης, δηλ. στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, τότε ο Χριστός και η Βασιλεία Του είναι εντός μου»⁴.

Όπως είδαμε, λοιπόν, αδελφοί μου, η Βασιλεία του Θεού είναι μια πραγματικότητα στην οποία καλούμαστε να εισέλθουμε απ' αυτή τη ζωή, αγωνιζόμενοι στον στίβο των αρετών και, κυρίως, της μετάνοιας. Αν το καταφέρουμε, με την Χάρη και την βοήθεια του Θεού, τότε θα την γευόμαστε και στην αιωνιότητα. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

³ Αββάς Μάρκος, «Ευεργετινός», τόμος Γ', σελ. 294

⁴ Ιερομόναχος Γρηγόριος, «Η Υπεραγία Θεοτόκος», σελ. 178-179